

Z A P I S N I K
sa Druge sjednice Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju
i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore 27. saziva, održane 27. aprila 2021. godine

Sjednica je počela u 13 sati i 12 minuta.

Predsjedavao je Dragan Krapović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali/e poslanici/e, članovi/ce Odbora: Jelena Božović, Danijela Đurović, Milo Božović, Suada Zoronjić, Jovanka Laličić, dr Predrag Sekulić i Kenana Strujić Harbić.

Sjednici nijesu prisustvovali/e poslanici/e, članovi/ce Odbora: Slaven Radunović, dr Dejan Đurović, Bogdan Fatić, Nikola Rakočević i Genci Nimanbegu.

Sjednici su, u skladu sa članom 65 stav 2 Poslovnika Skupštine, prisustvovali: umjesto odsutnog poslanika Slavena Radunovića poslanik Radoš Zečević i umjesto odsutnog poslanika dr Dejana Đurovića poslanik Maksim Vučinić.

Sjednici je, u skladu sa članom 55 stav 2 Poslovnika Skupštine, prisustvovala poslanica Vesna Pavićević.

Sjednici su, u skladu sa članom 67 stav 1 Poslovnika Skupštine, u svojstvu predstavnika predlagača, prisustvovali: Janko Odović, državni sekretar u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, Bojan Paunović, generalni direktor Direktorata za državni budžet, Tamara Ivković, Dragana Nedić, Ratko Novović, samostalni savjetnici u Direktoratu za državni budžet u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja i poslanica Zdenka Popović.

Sjednici su, u skladu sa članom 67 stav 3 Poslovnika Skupštine, prisustvovali: Radovan Bojović, sekretar Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Kimeta Merulić iz Kancelarije za finansijsko-računovodstvene poslove u Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ivana Đurović, državna sekretarka u Ministarstvu ekonomskog razvoja i Nebojša Veličković, državni sekretar u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Pošto je konstatovano da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje, za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

-Usvajanje zapisnika sa Prve sjednice Odbora-

1. Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu;
2. Amandmani na Predlog zakona o izmjeni Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju (dva) koje je podnijela poslanica Zdenka Popović;
3. Predlog plana rada Odbora za 2021. godinu;
4. Tekuća pitanja.

* * *

Zapisnik sa Prve sjednice Odbora usvojen je jednoglasno.

* * *

1. Prva tačka dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2021. GODINU

Predsjednik Odbora Dragan Krapović je upoznao prisutne da Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje, shodno članu 137 stav 2 Poslovnika Skupštine, kao zainteresovano radno tijelo, razmatra Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu, u dijelu koji se odnosi na oblasti iz nadležnosti Odbora, nakon čega u skladu sa članom 137 stav 4 Poslovnika Skupštine dostavlja mišljenje Odboru za ekonomiju, finansije i budžet, kao matičnom Odboru.

Poslanik **dr Predrag Sekulić** je reagovao proceduralno i u svom izlaganju ukazao da sjednici Odbora ne prisustvuje nijedan ministar nadležan za oblasti koje prati ovaj Odbor, uz podsjećanje da je prisustvo ministara obaveza propisana Poslovníkom Skupštine Crne Gore što smatra neodgovorim odnosom Vlade Crne Gore, ne samo prema članovima parlamentarne opozicije već i članovima parlamentarne pozicije.

Predsjednik Odbora Dragan Krapović je odgovorio na proceduralno reagovanje poslanika dr Predraga Sekulića. Istakao je da je obaveza predstavnika predlagača da prisustvuju sjednicama a da sjednici prisustvuje Janko Odović, državni sekretar u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, kao ovlašćeni predstavnik predlagača. Mišljenja je da je potrebno da ministar prisustvuje sjednici matičnog Odbora i plenumu.

Janko Odović, državni sekretar u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, je u svojstvu ovlašćenog predstavnika predlagača, upoznao da ministar zbog preuzetih obaveza međunarodne prirode nije u mogućnosti da prisustvuje sjednici. U obrazloženju Predloga zakona navodi da se ovim Predlogom zakona uvodi programsko budžetiranje koje ima za cilj stvaranje uslova za brži ekonomski oporavak i stabilizaciju javnih finansija kao jednog od glavnih uslova ekonomske održivosti. Objasnio je da će programski budžet omogućiti direktno povezivanje politika i ciljeva Vlade sa rezultatima, čime će se omogućiti lakše definisanje prioriteta, bolja preraspodjela sredstava, praćenje budžetskih aktivnosti i srednjoročno planiranje. Ukazao je da se u prethodnoj godini desio ukupan realan pad BDP-a od 15,2 %, a jedan od razloga pada je i odluka Vlade Crne Gore da prošle godine zatvori granice. Istakao je da se predloženim budžetom očekuje prosječna realna stopa ekonomskog rasta u periodu od 2021 – 2023. godine u iznosu od 7,6 %, pri čemu je za 2022. godinu projektovan snažan rast od 10,5 %. Takođe, očekuje se oporavak sektora turizma, koji je planiran na nivou od 65 % u odnosu na 2019. godinu. Predlog zakona o budžetu za 2021. godinu predviđen je u ukupnom iznosu od 2.455.790.087,47 eura, pri čemu je struktura budžeta sljedeća: tekući budžet u iznosu od 928.291.950,52 eura, budžet državnih fondova u iznosu od 798.176.530,41 eura, kapitalni budžet u iznosu od 203.459.770,49 eura, transakcije finansiranja izdataka u iznosu od 450.790.786,05 eura i rezerve sa iznosom od 75.071.050,00 eura. Upoznao je da je za ostvarenje ovoga budžeta neophodno poći od izvornih prihoda koji su projektovani u iznosu od 1.880.205.845,34 eura ili 40,6 % procijenjenog BDP-a i u odnosu na ostvarenja u 2020. godini veći su za 14,7 %. Za ostvarenje ovih budžetskih prihoda predlagač navodi da su planirane sljedeće mjere: povećanje prihoda budžeta po osnovu oporezivanja neprijavljene imovine, suzbijanje neformalne ekonomije kroz unapređenje rada inspeksijskih službi, pune implementacije elektronske fiskalizacije poreskih registar kasa, uvođenje markiranja mineralnih ulja i njihovih derivata, ukidanje najviše godišnje osnovice za plaćanje doprinosa.

Ukazao je da će odlukom Vlade od preduzeća u većinskom vlasništvu države biti zatraženo da glasaju za raspodjelu neto dobiti od prethodne godine i uplate sredstava u budžet shodno vlasničkom udjelu države. Najavio je uvećanje akciza na duvan i duvanske proizvode, alkohol i alkoholna pića, gazirana pića sa dodatkom šećera, kao i proizvode od šećera i dodao da će se prihodi po osnovu ovih mjera koristiti za finansiranje zdravstvenog sistema. Istakao je da su ukupni izdaci budžeta planirani u iznosu od 2.019.290.193,29 eura ili 43,6 % BDP-a i u odnosu na ostvarenja u 2020. godini manji su za 45,3 mil. € ili 2,2 %. U ukupnoj strukturi rashoda, tekuća budžetska potrošnja planirana je na nivou od 39,2 % BDP-a, sredstva kapitalnog budžeta planirana su u ukupnom iznosu od 203,5 mil. € od čega su Upravi za saobraćaj planirana sredstva u iznosu od 158,2 mil. €, dok su za Upravu javnih radova planirana sredstva u iznosu od 45,44 mil. €, dok je deficit budžeta planiran na nivou od 3% što je na nivou kriterijuma potrebnih za pristupanje i punopravno članstvo u Evropskoj uniji. Ukazao je da su Predlogom budžeta projektovana sredstva kao nastavak pružanja podrške privredi i građanima usljed trajanja epidemije Kovid - 19 a neke od mjera su: povećanje sredstava za finansiranje zdravstvenog sistema, povećanje minimalne zarade na 250 €, stvaranje uslova za uvođenje dječjeg dodatka za svu djecu do šest godina, obezbjeđivanje besplatnih udžbenika za sve osnovce, uvećavanje staračke naknade na 70 % minimalne penzije, obezbjeđivanje osnivačkog kapitala i nabavka aviona za novu nacionalnu avio kompaniju „To Montenegro“ i smanjenje izdavanja za potrebe plaćanja rente po osnovu iznajmljivanja prostora za smještaj državnih organa.

Na kraju uvodnog izlaganja, predstavnik predlagača je napomenuo da je emisijom crnogorskih obveznica na međunarodnom tržištu kapitala, u decembru 2020. godine obezbijeđena stabilnost javnih finansija i servisiranje svih obaveza države u 2021. godini.

Ivana Đurović, državna sekretarka u Ministarstvu ekonomskog razvoja, u uvodnom izlaganju istakla je da su opredijeljena sredstva dovoljna za realizaciju planiranih aktivnosti u oblasti turizma. Navela je da se budžetski program turizma sastoji od četiri potprograma: strateško planiranje u turizmu, praćenje prometa i EU saradnja, unapređenje konkurentnosti u turizmu, podsticanje promocija i investicija u turizmu, regulativa i upravni postupak u turizmu. U svom daljem izlaganju ukazala je na neke od aktivnosti koje su planirane za realizaciju potprograma a to su: izrada Strategije razvoja turizma do 2026. godine, digitalizacija u turizmu, aktivnosti EU saradnje u oblasti turizma, realizacija mjera iz paketa podrške u oblasti turizma, razvoj zdravstvenog turizma čija je Strategija u izradi, razvoj ruralnog i planinarskog turizma. Istakla je da je planirana izmjena Zakona o turizmu za III kvartal 2021. godine. Upoznala je da su Predlogom zakona za Nacionalnu turističku organizaciju predviđena sredstva u iznosu od 2, 860 mil. € za pozicioniranje Crne Gore kao jedinstvene i prepoznatljive turističke destinacije koja ima za cilj da bude aktuelna na međunarodnom tržištu tokom cijele godine.

Nebojša Veličković, državni sekretar u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, u uvodnom izlaganju naveo je da sredstva opredijeljena Predlogom zakona za ovu oblast iznose 43,10 mil. €, od čega za potrošačku jedinicu Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede 34,04 mil. € a ostatak za: Upravu za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove u iznosu od 3,60 mil. €, Upravu za šume u iznosu od 5,12 mil. € i Upravu za vode u iznosu od 0,34 mil. Istakao je da će se za razvoj poljoprivrede i ruralnih područja koristiti sredstva iz kredita, preko projekata Svjetske banke i fondova Evropske unije i dodao da se opredijeljenim sredstvima stvaraju uslovi za povlačenje sredstava EU fondova kroz

implementaciju IPARD II programa u iznosu do 9 mil. € za 2021. godinu. Podsjetio je na predviđene mjere koje su propisane Agrobudžetom za 2021. godinu, kojima će se podstaći poljoprivredna proizvodnja, a to su: mjere tržišno-cjenovne politike, mjere stabilizacije tržišta, mjere ruralnog razvoja, podrška opštim servisima u poljoprivredi, kao i program staračkih naknada. Napomenuo je da su značajna sredstva predviđena za sektor ribarstva kao i operativne programe uprave. U nastavku je obrazložio kroz koje aktivnosti se planira trošenje sredstava za potrošačke jedinice: Upravu za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, Upravu za šume i Upravu za vode. Upoznao je sa zahtjevima Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove za povećanje sredstava na poziciji „zaštita životinja“ i Uprave za šume za uvećanje kapitalnih izdataka.

Radovan Bojović, sekretar Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je upoznao da su sredstva predviđena ovim Predlogom zakona dovoljna za realizaciju aktivnosti za ovu potrošačku jedinicu u 2021. godinu. Upoznao je da je Ministarstvo u prethodnoj godini realizovalo 88 % budžeta, što je po njegovom mišljenju izuzetno visoko, imajući u vidu epidemiološku situaciju izazvanu virusom Kovid 19 i mjerama koje su u skladu sa tim donešene. Kazao je da opredijeljena sredstva za Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma iznose 8,142 mil. €, dok su za organe uprave nad kojima ovo ministarstvo vrši nadzor planirana sljedeća sredstva: za Agenciju za zaštitu prirode i životne sredine 1,531 mil. €, Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju 1,450 mil. € i za Upravu javnih radova 840 hilj. €, dok je za kapitalni budžet određen iznos od 45,438 mil. €. Istakao je da su ovakva budžetska sredstva planirana kroz dva programa i to: „Ekologija i priroda“ i „Uređenje prostora, građevinarstvo i stambeni razvoj“. U nastavku je obrazložio planirane rashode za ovu potrošačku jedinicu, sa posebnim osvrtom na izdatke za konsultantske usluge, studije i projekte u iznosu od 2,492 mil. €, a odnose se na implementaciju zakonskog, strateškog i programskog okvira u oblasti zaštite od jonizujućeg zračenja, upravljanja radioaktivnim otpadom, zaštite od radona i zaštite od nejonizujućeg zračenja. Takođe, ukazao je na neke od aktivnosti koju su planirane u skladu sa međunarodnim obavezama i to: realizaciju finansijskog ugovora za Projekat izgradnje sistema za vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda, potpisan između države Crne Gore i Evropske investicione banke, izradu liste invazivnih i stranih invazivnih vrsta i uspostavljanje ekološke mreže NATURA 2000 koja je preduslov pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Na kraju izlaganja, kao jedan od značajnih projekata ovoga Ministarstva, naveo je pripremu Prostornog plana Crne Gore, Plana generalne regulacije kao i planskih dokumenata u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata i najavio formiranje Zavoda za planiranje prostora i urbanizam. Za ove aktivnosti su opredijeljena sredstva u iznosu od 350.000 eura.

Poslanik **dr Predrag Sekulić** konstatovao je kašnjenje od četiri mjeseca kada je u pitanju priprema Predloga zakona o budžetu Crne Gore. S tim u vezi, ukazao je na pravne propuste i činjenicu da Vlada Crne Gore nije u skupštinsku proceduru dostavila Predlog zakona do 31. marta kako je Ustavom propisano. Ocijenio je upitnim način finansiranja u prethodnom periodu i iznio mišljenje da su prekršeni čl. 34 i 37 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti. Podsjetio je da se programsko budžetiranje u saradnji sa predstavnicima Evropske unije sprovodi od 2018. godine, te da to ne smatra velikim uspjehom sadašnje Vlade. Imajući u vidu trenutnu pripremljenost za predstojeću turističku sezonu, smatra da nije realno očekivati prihode od turizma na nivou od 65 % u odnosu na 2019. godinu, prevashodno jer se ne mogu očekivati u većem broju gosti iz Evropske unije. U nastavku je ukazao na neodgovoran odnos

Vlade prema poljoprivrednim proizvođačima, imajući u vidu da još uvijek nije usvojen Agrobudžet, da opredijeljena sredstva za oblast turizma, zbog koristi koju ova grana privrede donosi, treba da uvijek budu veća i konstatovao da je dobro nastaviti sa započetim projektima u oblasti ekologije, sa posebnim osvrtom na crne ekološke tačke.

Poslanica **Jelena Božović** ukazala je na visinu sredstava koja su Predlogom zakona o budžetu Crne Gore opredijeljena za potrošačku jedinicu Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove. Podsjetila je na pregovaračke obaveze koje se odnose na Poglavlje 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj, koje obuhvata veliki broj obavezujućih pravila koje se odnose na bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove. S tim u vezi, objasnila je probleme sa kojima se susrijeću poljoprivredni proizvođači kada je u pitanju način i postupci kontrole hrane prije plasmana na tržište, uz napomenu da su visoke cijene laboratorijskih nalaza za ispitivanje hrane i predložila da se u narednom periodu opredijele sredstva za proizvođače kako bi im nadležno ministarstvo dalo mogućnost da izvrše kontrolu svojih proizvoda.

Poslanica **Jovanka Laličić** je konstatovala kršenje odredaba Poslovnika Skupštine Crne Gore jer sjednici Odbora ne prisustvuje nadležni ministar. Ukazala je i na kršenje Ustava Crne Gore zbog prekoračenja roka za predlaganje budžeta. U nastavku je postavila pitanja koja se odnose na planirane prihode na nivou od 65 % u oblasti turizma u odnosu na 2019. godinu i najavljeno smanjenju javne potrošnje. Ukazala je da se u Predlogu zakona uočava povećanje sredstava za konsultantske usluge i reprezentacije, planira se izgradnja magistralnog puta od Jaza do aerodroma Tivat i projekti koji se odnose na očuvanje životne sredine.

Poslanica Laličić je upoznala da je poslanica Vesna Pavićević, koja je sjednici prisustvovala kao zainteresovana poslanica, iz zdravstvenih razloga napustila sjednicu i umjesto nje postavila pitanja u vezi sa: skijalištem Cmiljača na Bjelasici, valorizacijom Đalovića pećine i izgradnjom puta Srđina – Lozna – Sušica.

Poslanica **mr Danijela Đurović** se osvrnula na prihodnu stranu budžeta i ocijenila je izazovnom, sa akcentom na predstojeću turističku sezonu u kojoj se očekuje velika posjećenost gostiju iz regiona. Podržala je osnivanje Zavoda za planiranje prostora i urbanizam i podsjetila da još uvijek nije donešen novi Prostorni plan Crne Gore i Plan generalne regulacije što usporava proces legalizacije. Uz pohvalu za opredijeljena sredstva za program poljoprivredi posebno se osvrnula na planirana sredstva za potrošačku jedinicu Uprava za vode. Polazeći od toga da je za ovu oblast potrebna izrada studija zaštite vodotoka, kao i planova upravljanja vodnim tokovima, smatra da su planirana sredstva za ovu jedinicu nedovoljna. Komentarisala je kapitalne projekte iz oblasti životne sredine i istakla da je od ove Vlade očekivala podršku u realizaciji projekta sanitarne deponije „Dobri do“ u opštini Herceg Novi. Pohvalila je iznos sredstava opredijeljen za sanaciju tvrđave „Kanla kula“, kao jedne od najznačajnijih kulturno – istorijskih građevina u Herceg Novom.

Predsjednik Odbora Dragan Krapović je istakao da planirani procenat prihoda od predstojeće sezone jeste izazov za ovu Vladu ali da nije nerealan. Ukazao je da je Crna Gora visoko zavisna zemlja od turizma sa čak 25% BDP-a. S tim u vezi, smatra da je odluka prethodne Vlade Crne Gore da zatvori granice u vrijeme turističke sezone značajno uticala na pad cjelokupne ekonomije. Upoznao je sa stavom Svjetske zdravstvene organizacije da se ne preporučuje zatvaranje granica kao mjera jer se mora voditi računa o ekonomiji koja će

dominantno zavisiti od turističke sezone. Govorio je o turizmu kao programu koji mora i dalje ostati primarna djelatnost, iako je saglasan sa ocjenama da je potrebna diverzifikacija ekonomije u Crnoj Gori. Uporedio je posjećenost sada u odnosu na 2019. godinu i ukazao na parametre od kojih će zavisiti turistička sezona. Predložio je dodjelu vaučera zdravstvenim radnicima u čitavom regionu, kao mjeru podrške i ujedno i promotivnu aktivnost u svrhu pripreme turističke sezone. Ocijenio je pohvalnim opredijeljena sredstva za sektor ribarstva jer smatra da je to velika šansa za Crnu Goru koja je do sada bila nepravедno zapostavljena, posebno kad je u pitanju izlov plave ribe u Jadranskom moru, zatim slatkovodnom ribarstvu i preradi ribe, uz podsjećanje na nekadašnje postojanje fabrike za preradu ribe. U vezi sa programom IPARD sugerisao je na potrebu korekcije mjere br. 7, kojom se onemogućava poljoprivrednim gazdinstvima ispod 600 m.n.v. da učestvuju u ovom programu, čime se oblasti vinogradarstva i maslinarstva stavljaju u neravnopravan položaj. Na kraju je, osvrćući se na potrebu donošenja Prostornog plana i Plana generalne regulacije, ocijenio da je prostor najznačajniji resurs i podsjetio na mnoge izazove u prethodnom periodu prilikom izrade planskih dokumenata. Shodno tome ukazao je da su predviđena sredstva u iznosu od 500.000 eura za potprogram inspekcijski poslovi u izgradnji objekata nedovoljna za kontrolisanje nelegalne gradnje.

Janko Odović, državni sekretar u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, odgovarajući na pitanje poslanika Predraga Sekulića, objasnio je što podrazumijeva privremeno finansiranje i istakao da je odluka donesena u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti. Mišljenja je da je Predlog zakona dostavljen Skupštini u roku koji propisuje Ustav. Dajući odgovor na ocjene poslanika da je nerealno očekivati prihode od turizma na nivou od 65 % u odnosu na 2019, rekao je da su to prognoze Međunarodnog monetarnog fonda, da je ovaj iznos dostignut u I kvartalu ove godine i saopštio neke od aktivnosti nadležnog Ministarstva u pravcu dobre pripreme za predstojeću sezonu. Na pitanje poslanice Jovanke Laličić, koje se odnosilo na izgradnju magistralnog puta od Jaza od aerodroma u Tivtu, rekao je da je Vlada dala saglasnost za kredit iz koga će se ova dionica puta graditi. Što se tiče opšte potrošnje, rekao je da su Predlogom zakona o budžetu Crne Gore konsultantske usluge u odnosu na 2020. godinu smanjene za 21 milion, a troškovi reprezentacije za 50.000 eura. Saglasan je sa izjavom predsjednika Odbora Dragana Krapovića, da je turizam jako bitna privredna grana i dodao da diverzifikacija privrede ne znači da prihodi od turizma treba da opadaju, već naprotiv da rastu, što je Vlada prepoznala kroz mjera podrške za oblast turizma.

Predsjednik Odbora Dragan Krapović je saopštio stav da su mjere podrške u prethodnom periodu bile vrlo značajne. Takođe, istakao je značaj izgradnje magistralnog puta Jaz – Tivat.

Poslanica **Kenana Strujić Harbić** je iznijela primjedbe koje se odnose na način i tok vođenja sjednice, a predsjednik Odbora **Dragan Krapović** je dao dodatna pojašnjenja.

Poslanica **Jovanka Laličić** je komentarišući odgovor predstavnika predlagача ponovila stav koji se odnosi na negativni rezolutivni uslov shodno članu 110 Ustava Crne Gore. Istakla je da ukoliko predlagач ne može dati odgovor na kojim lokacijama se planiraju sanitarne deponije da može dostaviti pisanu informaciju o tome.

Janko Odović, državni sekretar u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja je odgovorio na konstataciju poslanice Jovanke Laličić i dao dodatna pojašnjenja iz kapitalnog budžeta koja se odnose na izgradnju sanitarnih deponija na primorju.

Ivana Đurović, državna sekretarka u Ministarstvu ekonomskog razvoja, ukazala je na neke od problema koji prate posljednjih godina turističku djelatnost, a koji se odnose na nekontrolisanu gradnju, neadekvatno odlaganje otpada, gužve na granicama, izazove sa kojima se susrijeću druge zemlje koje se bave turizmom i aktivnosti koje se sprovode u cilju stvaranja uslova za pripremu turističke sezone, sa osvrtom na imunizaciju koja se namjerava sprovesti i mjere podrške turističkim privrednicima. Ocijenila je realnim da prihodi od turizma budu na nivou od 65 % u odnosu na 2019. godinu i saopštila da je trenutna posjećenost Crnoj Gori bolja od očekivane. Kada je u pitanju investiranje u skijališta, mišljenja je da se investiranje u skijališta ispod 2000 m.n.v. smatraju izuzetno rizičnim. Upoznala je da se Uprava javnih radova prilikom planiranja sredstava za ovu godinu vodila time da je bolje ulagati u one projekte koji su pri kraju realizacije. Upoznala je da je ove godine zimska turistička sezona bila najbolja u posljednjih šest godina.

Poslanica **Kenana Strujić Harbić** je saopštila stav da ovim Predlogom zakona nije prepoznat završetak realizacije projekta „Hajla“ u opštini Rožaje.

Ivana Đurović državna sekretarka u Ministarstvu ekonomskog razvoja, je dala dodatno pojašnjenje i ukazala da ulaganja u skijalište „Hajla“ nijesu mala. Istakla je da je za promociju Crne Gore, kao turističke destinacije, značajna i uloga diplomatskih predstavništava.

Nebojša Veličković, državni sekretar u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, odgovarajući na pitanja poslanika koja se tiču nadležnosti ovog Ministarstva, upoznao je da je pripremljen Agrobudžet i da se na njegovo usvajanje čeka nakon što bude usvojen Zakon o budžetu Crne Gore. Objasnio je na koji će način biti objavljeni javni pozivi za svaku djelatnost pojedinačno. Istakao je da Ministarstvo ne kasni sa plaćanjima i dodao da su aktivnosti koje sprovode usmjerene na kreiranje poljoprivredne politike za ovaj period i sprečavanje nepotrebnog odliva novca, čime su napravljene značajne uštede. Odgovarajući na pitanje poslanice Jelene Božović upoznao je da Ministarstvo vrši nadzor nad Upravom za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i podsjetio da naša zakonska regulativa nije u potpunosti usklađena sa onim što su obaveze tokom pregovaračkog procesa. U vezi sa laboratorijskim nalazima je istakao da su u prethodnom periodu izdvajana sredstva za laboratorijske nalaze, finansirane od strane države, ali da u tim laboratorijama, prema njihovim saznanjima, nije rađena kontrola proizvoda. Shodno tome je najavio projekat saradnje sa Biotehničkim fakultetom na uspostavljanju fitosanitarne laboratorije, propisivanje mjera za poboljšanje uslova života na selu i sprovođenje analize za svaku od mjera koje se donesu. Na sugestiju predsjednika Odbora da se izmijeni mjera br. 7 iz Programa IPARD II, rekao je da to nije moguće sada, već kroz program IPARD III, za koji slijedi kreiranje mjera, i istakao značajnu podršku i planirane aktivnosti u sektoru ribarstva. Obrazložio je predviđena sredstva i strukturu potrošačke jedinice Uprave za vode.

Radovan Bojović, sekretar Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, je odgovarajući na pitanja poslanica Jovanke Laličić i Danijele Đurović, upoznao sa Ugovorom o kreditu za realizaciju projekta upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje, potpisanim sa

Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj, u vrijednosti od 50 miliona eura, u kojem su utvrđena dva cilja i to: remedijacija lokacija gdje se nalaze deponije opasnog industrijskog otpada, među kojima je i lokacija „Brodogradilišta Bijela“, i podrška za izgradnju sistema za upravljanje opasnim otpadom na nacionalnom nivou.

Poslanica **Danijela Đurović** je odgovorila sekretaru Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma Radovanu Bojoviću i podsjetila da nije govorila o industrijskom i opasnom otpadu već o sanitarnim deponijama komunalnog otpada. Kada je riječ o bivšem brodogradilištu Bijela ukazala je na mnoge pogrešne odluke donesene prilikom upravljanja brodogradilištem Bijela, započetim projektima na remedijaciji brodogradilišta kao i probleme sa odvozom grita iz brodogradilišta Bijela. Istakla je da je lokacija ovoga brodogradilišta idealna za kruzere i objasnila koje su prednosti za valorizaciju ove ideje, budući da se radi o značajnom potencijalu kako za Crnu Goru tako i za opštinu Herceg Novi.

Poslanik **Predrag Sekulić** je objasnio razloge zbog kojih ne vjeruje da je moguće ostvariti projektovane prihode od turizma, navodeći: lošiju kupovnu moć u odnosu na 2019. godinu, posljedice koje je izazvala epidemiološka situacija, nedovoljnu imunizaciju, neadekvatnu strukturu gostiju među kojom se ne može očekivati velika posjećenost gostiju iz Evrope, kao i konkurentnost Albanije kao pristupačne turističke destinacije. Istakao je probleme sa kojima se suočavaju poljoprivredna gazdinstva zbog nedonošenja Agrobudžeta, podsjetio je na postojanje Strategije za razvoj poljoprivrede za period 2015 – 2020. godine i ocijenio dobrim nastavak realizacije projekata iz oblasti životne sredine koji se finansiraju od strane međunarodnih organizacija, jer se na taj način prenose standardi koji se primjenjuju u Evropi.

Poslanica **Jelena Božović** je istakla potrebu pružanja podrške malim poljoprivrednim gazdinstvima, naročito u dijelu koji se odnosi na korišćenje fondova Evropske unije. Ocijenila je neodgovornim rad kancelarija i savjetodavnih službi za poljoprivredu i podsjetila na mnoge neuspjele projekte u oblasti poljoprivrede. Smatra da, kad je u pitanju razvoj turizma na sjeveru, pored vjerskog turizma i neiskorišćenih prirodnih resursa, značajan potencijal predstavljaju seoska turistička domaćinstva i razvoj planinskog turizma. Podsjetila je da ski centar „Lokve“ koji pripada opštini Berane, do sada nije imao novčanu podršku za unapređenje infrastrukture, ukazala da se to skijalište ne nalazi u prostornom – urbanističkom planu i objasnila prednosti ovoga kraja u kojem je moguće razvijati i ljetnji i zimski turizam.

Poslanica **Suada Zoronjić** pohvalila je rad Vlade ističući činjenicu da su u vremenu teške epidemiološke i finansijske situacije Predlogom zakona prepoznate socijalne potrebe građana, prije svega kroz uvođenje dječjeg dodatka za djecu do šest godina i obezbjeđenjem besplatnih udžbenika za svu djecu u osnovnim školama. Upoznala je da je to i ranije bila inicijativa građanskog pokreta URA ali je za realizaciju nedostajala podrška tadašnje vlasti. Iskazala je nezadovoljstvo opredijeljenim sredstvima za razvoj sjevera, za projekte Ski centar Cmiljača i Đalovića klisuru i navela prednosti koje se pružaju građanima u slučaju bolje valorizacije ovoga regiona.

Poslanik **Milo Božović** postavio je pitanje predstavnicima Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma koje se odnosi na povećanje kapaciteta za planiranje prostora i decentralizaciju planiranja prostora uz vraćanje nadležnosti planiranja prostora

lokalnim samoupravama. Podsjetio je da je proces planiranja prostora prethodna Vlada centralizovala. Kada je u pitanju Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede interesovao se za kvote koje dodjeljuje Međunarodna komisija za zaštitu atlantskih tuna, imajući u vidu značaj za prihodnu stranu budžeta.

Radovan Bojović, sekretar Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, je upoznao Odbor da su sa rukovodiocima izrade Prostornog plana i Plana generalne regulacije raskinuti ugovori zbog nerealizovanih obaveza, što je jedan od razloga zbog kojeg se planira formiranje Zavoda za planiranje prostora i urbanizma kako bi stručni timovi radili na pripremi planske dokumentacije. Najavio je urgentne izmjene odredaba Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata kojim će se vratiti nadležnost planiranja prostora lokalnim samoupravama.

Predsjednik Odbora Dragan Krapović na najavu da su u pripremi urgentne izmjene i dopune Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, ocijenio je neophodnim hitno brisanje člana 218a pomenutog Zakona.

Odbor je, sa sedam glasova „za“, ocijenio da su sredstva planirana Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu dovoljna za realizaciju programa potrošačkih jedinica: Ministarstva ekonomskog razvoja, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma.

2. Druga tačka dnevnog reda - AMANDMANI NA PREDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU (DVA) KOJE JE PODNIJELA POSLANICA ZDENKA POPOVIĆ

Poslanica **Zdenka Popović** je, u svojstvu predlagača, obrazložila suštinu podnijetih amandmana. Navela je da se prvim amandmanom mijenja naziv Predloga zakona, a drugim se uređuju bliži uslovi i kriterijumi u postupcima za isplatu staračkih naknada. Sugerisala je da se nađe način da se apeluje na predsjednike opština da se pojednostave administrativne procedure za ostvarivanje prava na staračku naknadu.

Odbor je, sa sedam glasova „za“, ocijenio da su sredstva planirana Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu dovoljna za realizaciju programa potrošačkih jedinica: Ministarstva ekonomskog razvoja, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma.

Za izvjestiteljku Odbora na sjednici Skupštine određena je poslanica Suada Zoronjić.

3. Treća tačka dnevnog reda - PREDLOG PLANA RADA ODBORA ZA 2021. GODINU

Predsjednik Odbora Dragan Krapović je upoznao da je Predlog plana rada Odbora za 2021. godinu baziran na Programu rada Vlade Crne Gore za 2021. godine i Planu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2021 – 2023. godina. Istakao je da Predlozi članova Odbora za korigovanje ili dopunu Predloga plana rada nijesu dostavljeni do održavanja sjednice.

Bez diskusije, Odbor je sa sedam glasova „za“ odlučio da usvoji Plan rada Odbora za 2021. godinu.

4. Četvrta tačka dnevnog reda– TEKUĆA PITANJA

Predsjednik Odbora Dragan Krapović je u okviru ove tačke dnevnog reda članove Odbora informisao o sljedećem:

- da se 15. februara 2021. godine, kao predsjednik Odbora, sastao sa predstavnicima Asocijacije turističkih vodiča, na čelu sa Draganom Boričićem i članicom Sanjom Mitrović, uz prisustvo predstavnice Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma Anele Sijarić. Tokom sastanka je dogovoreno da Asocijacija dostavi Odboru predloge koji se odnose na unapređenje stanja u ovoj oblasti i poboljšanje statusa turističkih vodiča. Podsjetio je članove Odbora da su im predlozi dostavljeni i na iste članovi Odbora nijesu imali sugestije.
- da je predstavka br. 00-63-10/21-5 od 22. februara 2021. godine dostavljena članovima Odbora putem pisarnice. Podsjetio je da je na istu odgovorio generalni sekretar Skupštine. Članovi Odbora nijesu imali sugestije i predloge za dalje postupanje po ovoj predstavi.
- da je članovima Odbora upućen dopis predsjednika Skupštine o mogućnostima korišćenja tehničke podrške od strane Interparlamentarne unije i UNEP-a. Upoznao je da su interesovanje iskazali poslanik Genci Nimanbegu, zamjenik predsjednika Odbora i poslanica Danijela Đurović, članica Odbora.

* * *

Sjednica je zaključena u 16 sati i 46 minuta.

SEKRETARKA ODBORA

mr Milena Kapa

PREDSJEDNIK ODBORA

Dragan Krapović